

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

nader rapport Verzamelwet gegevensbescherming

Datum
16 november 2022

Ons kenmerk
4316268

1. Aanleiding

De Raad van State heeft op 16 maart 2022 geadviseerd over het wetsvoorstel Verzamelwet gegevensbescherming, waarin verbeteringen zijn opgenomen ten aanzien van het gegevensbeschermingsrecht. Hierbij wordt u ter instemming het nader rapport, het aangepaste wetsvoorstel en bijbehorende toelichting voorgelegd.

Het gaat om diverse wijzigingen van de Uitvoeringswet AVG (UAVG) en enkele andere wetten. Er waren naar aanleiding van de internetconsultatie veel reacties en ook de Autoriteit persoonsgegevens (AP) was kritisch op onderdelen. Het wetsvoorstel is naar aanleiding daarvan aangepast en eind 2021 voorgelegd aan de Raad van State voor advies. De Afdeling Advisering heeft een vrij positief advies uitgebracht, een zogenaamd dictum B. Het wetsvoorstel hoeft daarom niet opnieuw te worden voorgelegd aan de ministerraad.

Op enkele onderdelen was de Afdeling nog kritisch. Dit heeft geleid tot aanpassingen, in overleg met de verschillende betrokken onderdelen van dit departement en van enkele andere departementen.

U heeft in het commissiedebat over persoonsgegevens van 2 november jl. toegezegd dit wetsvoorstel deze maand bij de Kamer in te dienen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- a. in te stemmen met het concept nader rapport, het wetsvoorstel en de memorie van toelichting,
- b. in te stemmen met indiening van het wetsvoorstel (via het Kabinet van de Koning) bij de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Dit wetsvoorstel betreft zoals gezegd een Verzamelwet met 23 wijzigingen van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) en wijzigingen in bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens in elf andere wetten.

De belangrijkste opmerkingen van de Afdeling zijn de volgende:

- Er moet verduidelijkt worden waarin een zwaarwegend algemeen belang zich onderscheidt van een algemeen belang, in het geval van de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens.

- Ook moet het wetsvoorstel op onderdelen meer in gaan op de passende en specifieke maatregelen en waarborgen die getroffen worden bij de verwerking van bijzondere categorieën of strafrechtelijke persoonsgegevens, bijvoorbeeld met betrekking tot de in het wetsvoorstel geregelde gegevensverwerking door accountants en door de faillissementscurator.
- Er moet meer aandacht zijn voor de delegatiegrondslag en waarborgen voor gegevensverwerking door tijdelijke adviescolleges en commissies.
- Er moet meer duidelijkheid komen over de rechtsgrondslag voor het verwerken van persoonsgegevens door de curator in faillissement.
- Er moet meer duidelijkheid komen bij de wijziging van de Wet financieel toezicht, over de passende waarborgen ter bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen in het geval van blokkeren of opschorten van betalingstransacties. Duidelijker moet zijn welke aanvullende regels hiervoor zullen gaan gelden en wanneer deze in werking treden.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
16 november 2022

Ons kenmerk
4316268

4. Toelichting

De belangrijkste inhoudelijke aanpassingen naar aanleiding van het advies van de Afdeling zijn de volgende:

- Ten aanzien van het begrip 'zwaarwegend algemeen belang' wordt aangegeven dat bij de beoordeling of daarvan sprake is, scherper dan bij 'algemeen belang' dient te worden afgewogen of de belangen om bijzondere persoonsgegevens te mogen verwerken, zwaar genoeg wegen ten opzichte van de belangen van de betrokkene ten aanzien van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer. Hierbij wordt specifiek ingegaan op de faillissementswet en accountantsopdrachten. Op die onderdelen is het wetsvoorstel en de memorie van toelichting aangescherpt.
- Er wordt in de toelichting op onderdelen meer helderheid geboden over de waarborgen:
 - Zo wordt de Wet financieel toezicht aangescherpt door op te nemen voor welke onderdelen passende waarborgen moeten worden geboden en wordt ook de memorie van toelichting verduidelijkt.
 - Ook in het artikel over tijdelijke commissies en adviescolleges zijn meer waarborgen opgenomen voor de verwerking van strafrechtelijke of bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Zo moet in de instellingsregeling het zwaarwegend algemeen belang zijn opgenomen en moet het verkrijgen van toestemming van betrokkenen niet mogelijk blijken te zijn. In de instellingsregeling moeten ook aanvullende waarborgen worden opgenomen.
- De delegatiegrondslag voor het regelen van gegevensverwerking door commissies en adviescolleges wordt verduidelijkt. Deze regeling geldt nu voor alle tijdelijke commissies en adviescolleges, die bij Koninklijk of ministerieel besluit of ministeriele regeling worden ingesteld en niet slechts voor commissies die tot taak hadden om voortvarend onderzoek te doen naar een urgente kwestie. Ook moet worden opgenomen wie de verwerkingsverantwoordelijke is.
- De Faillissementswet is ten aanzien van de grondslag voor de curator om persoonsgegevens te mogen verwerken verduidelijkt in die zin dat het hier gaat om een taak van algemeen belang. Ook is de taakomschrijving van de curator nader ingekaderd.

- In de Wet financieel toezicht is eveneens meer precies omschreven voor welke groep financiële ondernemingen de verplichting tot transactiemonitoring gaat gelden.
- In het voorstel dat aan de RvS was voorgelegd, was een technische wijziging van artikel 41 UAVG opgenomen. Omdat het gehele artikel 41, dat ziet op de inperking van de rechten van betrokkenen, nog nader moet worden gezien, adviseert de Afdeling om ook deze technische wijziging niet nu door te voeren, maar mee te nemen in de nadere bestudering van artikel 41. Dit advies wordt opgevolgd.
- Tot slot zijn er nog diverse kleinere aanpassingen doorgevoerd.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
16 november 2022

Ons kenmerk
4316268

Er zijn ook veel onderwerpen waarover de Afdeling geen opmerkingen heeft gemaakt. Voor een volledig overzicht van alle voorstellen in de Verzamelwet, wordt verwezen naar bijgaande factsheet.

4.1 Politieke context

De AVG en de UAVG zijn in mei 2018 in werking getreden. Er was toen veel onduidelijkheid over hoe dit zou uitpakken. Ook werd een motie (de motie-Koopmans) aangenomen, die de regering oproep om te berichten over ervaringen en voornemens met betrekking tot een aantal onderwerpen, waarover op dat moment nog veel onduidelijkheid bestond. Een deel van die onduidelijkheid is inmiddels opgelost en een deel wordt opgepakt in dit wetsvoorstel. Ook zijn er punten waarover nadere besluitvorming nodig is voor zij kunnen worden meegenomen in een eventueel nieuw wetswijzigingstraject.

Zo is inmiddels de evaluatie van de UAVG afgerond. Hierin wordt een aantal onderwerpen benoemd dat al wordt meegenomen in deze Verzamelwet. Daarnaast worden enkele nieuwe suggesties tot verbetering gedaan. Deze zien bijvoorbeeld op de verbetering van de rechtsbescherming van betrokkenen tegen onrechtmatige verwerking van gegevens, ook als er nog geen formeel besluit is genomen. Hierbij wordt ook geautomatiseerde besluitvorming betrokken. Dit is een complex geheel, dat in een bredere context bestudeerd moet worden, onder meer omdat er ook bestuursrechtelijke of privaatrechtelijke aspecten van belang zijn. Dit vergt meer tijd en onderzoek, voordat de oplossing ervan in een wetsvoorstel kan landen. Om dit wetsvoorstel niet meer vertraging te laten oplopen, is het daarom zaak dit wetsvoorstel doorgang te laten vinden en nieuwe onderwerpen te zijner tijd op te pakken in een eventueel nieuw wetgevingstraject.

Het is lastig te voorspellen of en zo ja voor welke onderdelen van dit wetsvoorstel bij de Kamer aandacht zal bestaan. In recente commissiedebatten in de Kamer is wel aandacht gevraagd voor met name het gebruik van biometrische gegevens. Ten aanzien hiervan wordt een verzwaaring van de voorwaarden voorgesteld. Het gaat hierbij om de invoering van een zogenaamde 'dubbele noodzakelijkheidstoets'. Dit houdt in dat het naast de inhoudelijke noodzaak, er ook nog in het concrete geval getoetst moet worden of het noodzakelijk is voor een zwaarwegend algemeen belang (toetsing van proportionaliteit/subsidiariteit). Voor het overige is er vaak veel aandacht voor privacy-onderwerpen, maar niet zozeer voor dit wetsvoorstel. Immers, de meeste privacyregelgeving is opgenomen in sectorale wetten, die op het beleidsterrein van andere bewindspersonen liggen en waarvoor die bewindspersonen dan ook zelf verantwoordelijk zijn.

4.2 Financiële overwegingen

Van de in het wetsvoorstel vervatte wijzigingen worden geen noemenswaardige financiële of administratieve consequenties verwacht.

4.3 Krachteveld

Bij het opstellen van dit wetsvoorstel zijn vele partijen betrokken. De inhoud is afgestemd met de diverse beleidsdirecties en wetgevingssectoren binnen JenV. In de consultatiefase hebben vele brancheorganisaties hun reactie gegeven. Er is ook een aantal andere departementen intensief betrokken bij de onderdelen die hun portefeuille raken. Er is vooral afgestemd met de minister van BZK (die ook ondertekenaar is van de UAVG, vanuit het oogpunt van grondrechten en de verantwoordelijkheid voor ZBO's), VWS, Financiën, EZK, OCW, EZK en Defensie.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing.

6. Bijlagen

- a. het concept-nader rapport
- b. het aangepaste wetsvoorstel met aangepaste memorie van toelichting
- c. advies van de Raad van State
- d. factsheet met de precieze wijzigingen van de verzamelwet

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Datum
16 november 2022

Ons kenmerk
4316268